

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 166

van **WOUTER VANBESIEN**

datum: 30 januari 2019

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Meerjarig financieel kader 2021-2027 - Voorstellen brexitaanpassingsmechanismen

In haar nota aan het Overlegcomité ingevolge de negatieve stemming van het Britse Lagerhuis over het brexitakkoord van 18 januari 2019 wijst de Vlaamse Regering erop dat ze in het kader van de onderhandelingen voor de volgende Europese meerjarenbegroting consequent pleit voor aanpassingsmechanismen om de negatieve socio-economische gevolgen van de brexit op de asymmetrisch zwaar getroffen landen - voornamelijk de Noordzeelanden - te beperken. De Vlaamse Regering schuift de volgende mogelijkheden naar voren:

"Ten eerste: de oprichting van een Brexit-aanpassingsfonds. Met dit fonds zouden regio's die disproportioneel getroffen worden door Brexit financieel ondersteund kunnen worden om zich aan te passen aan de nieuwe omstandigheden.

Ten tweede dient het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering aangepast te worden, zodat dit inzetbaar is om de post-Brexit schok op bedrijven en werknemers op te vangen.

Ten derde zouden ook financieringsinstrumenten, zoals de cohesie- en structuurfondsen, het programma voor het Concurrentievermogen van ondernemingen en KMO-bedrijven (COSME), en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij, ingezet moeten kunnen worden om de impact van Brexit op te vangen."

In zijn toelichting bij het regeringsstandpunt over de omvang van de Europese meerjarenbegroting in de commissie Europese Aangelegenheden van 11 december 2018 stelde de minister het volgende:

"De Vlaamse Regering pleit voor een ambitieus, toekomstgericht en realistisch EU-budget. Dit betekent voor ons een budget lager dan de 1,11 procent van het EU-BNI dat de Commissie voorstelt. We zijn bereid om na te denken over een bedrag dat hoger ligt dan de huidige 1 procent. Maar, en ik heb dat vroeger al gezegd, mits een herprioritering, mits toekomstgerichte keuzes, mits de invulling van een meerwaarde die de Europese Unie op alle vlakken trouwens nodig heeft. Dat is ook de EU-visie van de Vlaamse Regering."

1. Hoe worden de verschillende voorstellen van de Vlaamse Regering met betrekking tot brexitaanpassingsmechanismen onthaald door de andere regeringen van dit land?
2. Wat is de stand van zaken van de onderhandelingen over de volgende Europese meerjarenbegroting met betrekking tot de verschillende voorstellen van de Vlaamse

Regering over brexitaanpassingsmechanismen? Welke voorstellen hebben kans op slagen?

3. Welke grootteorde van het brexitaanpassingsfonds heeft de regering voor ogen?
4. Op welke manier moet het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering concreet worden aangepast?
5. Hoe ziet de regering de concrete inzet van de diverse financieringsinstrumenten bij de opvang van de brexitimpact?
6. Hoe ziet de regering de financiering van het nieuwe brexitaanpassingsfonds, en van de bijkomende inzet van het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering en de verschillende financieringsinstrumenten? Gaat deze financiering ten koste van andere posten, of zal de Vlaamse Regering nu toch ijveren voor een budget van 1,11 procent of meer van het Europese BNI (bruto nationaal inkomen)?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 166 van 30 januari 2018

van **WOUTER VANBESIEEN**

1. Zoals overeengekomen tijdens het Overlegcomité van 21 januari 2019 pleiten alle regeringen voor de invoering van aanpassingsmechanismen of compensatie voor de economieën die het zwaarst door Brexit worden getroffen en een blijvende actieve inzet voor deze mechanismen binnen de Europese instellingen zonder afbreuk te doen aan de onderhandelingen over het financiële kader en een omvattende overeenkomst. Daarnaast drukken alle regeringen binnen het Overlegcomité hun steun uit voor een tijdelijke en gerichte versoepeling van de regels inzake overheidssteun en een actief pleidooi hiervoor bij de Europese instellingen indien de bestaande steunmiddelen ontoereikend blijken te zijn.
2. In de Raad Algemene Zaken heeft België de vraag voor maatregelen binnen de volgende Europese meerjarenbegroting meegegeven aan de andere lidstaten. Tot nu toe steunt Ierland openlijk het voorstel om EU-begrotingsmiddelen aan te wenden om de negatieve gevolgen van de Brexit aan te pakken. Ook Frankrijk nam het idee op in een positiepaper. Zolang er onzekerheid heerst over de Brexit lijken de lidstaten een afwachtende houding aan te nemen. Daarnaast ijvert de Vlaamse regering er in de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken voor om het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering "Brexit proof" te maken. De onderhandelingen over dit voorstel lopen nog en evolueren positief.
3. Aangezien de omvang van de gevolgen van Brexit onduidelijk is en het verdere verloop van het proces onzeker blijft, is de grootteorde van een aanpassingsfonds nog niet in te schatten. Daarom concentreert de Vlaamse regering zich in deze fase op het verdedigen van het voorstel. Het is aan de Europese Commissie om te gepasten tijde met een voorstel voor een aanpassingsfonds te komen waarin de omvang verder verduidelijkt zal worden.
4. Tijdens de sectorale onderhandelingen over het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering pleit de Vlaamse regering voor het verlagen van de minimumdrempel van het aantal ontslagen werknemers zodat ook kmo's gemakkelijker een beroep kunnen doen op steun. Daarnaast ijvert de Vlaamse regering ervoor om de clustering van ontslagen in verschillende ondernemingen mogelijk te maken. De onderhandelingen over dit fonds lopen nog en evolueren positief.
5. De Vlaamse regering stelt een Brexit-aanpassingsfonds voor de regio's die disproportioneel geraakt zullen worden door de Brexit voor. Dit aanpassingsfonds kan verschillende vormen aannemen. Er kan gewerkt worden met een specifiek fonds dat op maat steun kan bieden aan regio's, bedrijven en werknemers. Daarnaast kunnen binnen het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering middelen worden vrijgemaakt om eventuele ontslagen ten gevolge van Brexit op te vangen. Ook binnen de nieuwe cohesie- en structuurfondsen en COSME moeten middelen voor Brexit kunnen worden ingezet. Om dit mogelijk te maken pleit de Vlaamse regering consequent en transversaal voor voldoende flexibiliteit binnen het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK). Uiteindelijk zal het aan de Commissie zijn om de meest doeltreffende voorstellen op tafel te leggen. Tot slot kan de Vlaamse regering in de programmering en tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid een aantal eigen accenten

leggen inzake de inzet van middelen uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij.

6. De Vlaamse regering houdt vast aan haar standpunt dat een algemeen budget lager dan 1.11% van het EU BNI maar hoger dan 1.0% zich opdringt. Voor de financiering van het nieuwe Brexit-aanpassingsfonds kijkt de regering in de eerste plaats naar de marges van niet-gealloceerde kredieten binnen het MFK. De kredieten uit deze marges kunnen ingezet worden om een nieuw fonds te financieren en/of om bestaande fondsen te spijzen. Daarnaast kunnen middelen van onderbenutte fondsen ook verschoven worden naar andere fondsen. Binnen de fondsen kan er eveneens geschoven worden tussen de doelstellingen. Om deze redenen pleit de Vlaamse regering consequent en transversaal voor voldoende flexibiliteit binnen het MFK. Het Europees Fonds voor Aanpassing aan de Globalisering is een reserve buiten het MFK en heeft bijgevolg geen impact op de grootte van de Europese begroting. De omvang van deze reserve kan dus bepaald worden in functie van de impact van de Brexit en de uiteindelijke vorm die het fonds zal aannemen.